

Előfizetési feltételek.
Egész évre . . . 5 frt — kr.
Félévre 3 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
megi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.
Italmérők és korcsmárok
részére az italmérők
közönyt-vel együtt
egész évre 4 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközlendők.

Egyes számok 10 kr-ral
kaphatók a kiadónál.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A GÖMÖRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hirdetések.

□ centiméterenként 2 kr.,
többszöriért 1½ kr. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A NYILTTÉRBE.

minden 3 hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetőik
telemes díjkezelésében
részesülnek.

kéziratok a szerkesztőséghez (Jánosi-utca 8, sz. 1. em.)
küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.
Felelős szerkesztő: SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Főter, 8. szám alá) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a *Reuter* ügynökség és a *Magy. Távir. Iroda* hirdetési irodája Budapest, Granátos-utca 1 szám.

Alispáni jelentés.

Vármegyénk alispánjának a vármegye utolsó negyedévi állapotáról szóló jelentését egész terjedelmében a következőben adjuk:

Tekintetes vármegyei bizottsági közgyűlés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról, van szerencsém rendszerinti tiszti jelentésem a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni

Mindenekelőtt első sorban örömmel kívánom bejelenteni, hogy a folyó évi őszi hadgyakorlatok alkalmából Ő császári és apostoli királyi Felsőge szomszédos Nógrád-vármegye székvárosát, Belassa-Gyarmatot, legmagasabb látogatásával megtisztelvén, vármegyénk közönsége nevében, a kiküldött üdvözlő küldöttség, főispán úr ő méltóságának vezetése alatt legmagasabb színe előtt — a többi szomszédos társ törvényhatóságok küldöttjeivel együtt — megjelent s vármegyénk közönsége legmélyebb hódolatának, legőszintebb hűségének és ragaszkodásának legalázatosabban kifejezést adott s ezt ő császári és apostoli királyi felsége legkegyelmesebben fogadni méltóztatott.

Különben mult nyári közgyűlésünk idejéből oly különös esemény, mely a vármegyei közigazgatás rendes menetét megsavarta vagy épen akadályozta volna, elő nem fordult. A vármegyei tisztikar egyes fejelemi vizsgálat tárgyává tett eseteket kivéve — törvényszerinti kötelezettségének általában és a viszonyokhoz képest megfelelni igyekezett és a közigazgatás hatáskörébe utalt ügyek törvényszerű elintézését nyertek.

A vármegyei tisztikarban ez idő alatt, azon személyi változás fordult elő, hogy a még csak mult júliusban tartott közgyűlésben megválasztott Szentiványi Géza, vármegyei alpnéztárnok tiszti állásáról egészségi okokból leköszönt s ezen tiszti állásra ideiglenesen főispán úr ő méltósága által Horváth László osgyáni lakos földbirtokos s megyebizottsági tag helyettesített.

Ezen tiszti állásnak választás utjáni törvényszerű betöltése a közre hirdetett pályázat alapján, jelen közgyűlésünknek fogja tárgyát képezni.

Ugyszintén e hó 15-én adta be, Török Gyula vármegyei másodaljegyző leköszönését tiszti állásáról. A lemondás közre hirdetett közgyűlésünk határidejét csak néhány nappal megelőzőleg adatván be hozzám irásban, a választásra nézve szükséges előintézkedések megtételére már nem lehetett elegendő idő, s ennél fogva tiszteletteljesen előterjesztve a lemondó iratot, ez alkalommal kérem az intézkedést megtenni.

A hivatalos tevékenység mérvének megítélése általában az ügyforgalom szolgáltatván leghelyesebb alapot, tiszteletteljesen jelentem, hogy a folyó hó 15-ig bezárólag, beérkezett hivatalomhoz 17168 közigazgatási, 79 elnöki, 1549 közigazgatási bizottsági, 676 erdészeti, 235 kihágási vagyis összesen 19697 ügydarab.

Összehasonlítva az ügydarabok számát a mult évi ügyforgalommal, vagyis ugyanezen ideig beérkezett 20418 ügydarab számmal, kitűnik, hogy ez évben a központban

az ügyforgalom a mult évinél 721 ügydarab számmal kevesebb.

Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy ezen különbözet tisztán csak a rendes közigazgatási daraboknál fordul elő s kizárólag a mult évben életbe léptetett munkakímélési, azon eljárásnak folytatódólagos következménye, hogy a községi számadások és kórházi számlák a bemutatási szám alatt el is intézettek s így csakis egyszer iktattatnak, nyilvánvalóvá lesz, hogy a tulajdonképeni ügyforgalom a mult évinél a közigazgatás ez ágában is nagyobb s így még növekedésben van.

A vármegyei közigazgatás, árva- és gyámhatósági kiadásokról, valamint ezek feleltetésére szolgáló bevételekről jövő évre elkészített költségelőirányzat, valamint az 1895. és 96-ik évre készített vármegyei uti előirányzat szabályszerű előkészítő tárgyalás után, ezen közgyűlésünknek fogja kiváló tárgyát képezni.

Nem hagyhatom ez alkalommal sem felemlítés nélkül hogy a vármegyei utadó beszolgáltatása s ennek következtében utóügyeink rendes vezetése és kezelése, a munkálatok pontos végrehajtásának akadálytalan fentartása, különösen pedig azon körülmény, hogy az érdembérek kiutalványozásánál, az utipénztár állásával a kellő arány megtartassék s a munkálatok előhaladásához képest, mind e mellett minden vállalkozó jogos követelése elegendő fedezetet találjon, körültekintő gondosságot igényel.

E tekintetben teljes megnyugvással jelenthetem, hogy utóügyeink minden lényeg-

TÁRCSA.

A LÁNGÉSZ.

(A „Gömör” eredeti tárczája.)
(Vége.)

Talán verset tudnék alkotni, verset, egy lány dalt? Nem, nem az kisebb szellemeknek való. Rapsodia! azt, hatalmas rapsodiát fogok írni, magasan szárnyalót, milyent valaha Pindar zengett, vagy Tyrtus lantos.

Rapsodiát, hol lángol az érzés, sas a szellem, villám az értelem. Hol vulkán a szív s erős a szó, mint az orkán és teljes, mint a vihar zenéje. Hol egy világ forr, forrong; egy világ lángoló érzelmét szólatatja meg a látók, egy világ sötétségének gyújt világot a szellem.

Egy rapsodiát, mely magával ragad s egy pillanattal teremt át mindent, ölel fel multat és jövőt, egyszerre szólaltat meg átkot, imát és örömet és mélységek fájdalmát. Egy rapsodiát, hol a föld ölelkezik az éggel, ember összeforr az istenséggel . . . azt . . . azt!

Fáradtan hanyatlik székébe; szeme lángban ég, egész teste remeg s átszellemlen susogja: alkotni . . . alkotni! nagyot.

... Ah! olyan lassan megy most ez is; sehogy sem telik a sor; az a kalamáris, az az ualatos feketé szörny oit ásit előtte

Apró villik lépnek ki belőle . . . sok, sok. Megtelek velők az íróasztal, megtelemek a könyvpolcok, a nagy folliansok tábláján hallani ko-

pogásukat. Ráállanak a nagy bölcsek könyveire, Rátaposnak a nagy Britt örök mondásaira: semmi sem szent előttük.

Látja a komédiát, mit papirjaival üznek; ráöltögetik apró nyelvüket, csúfolják, kaczagják. Ah! de rettentő, rettentő ez! Kiáltani akar rájok rettentő átkot és nem tudhatja, hogy az az apró gunyolódó alak hatalmasabb, mint ő.

— Múzsza, isteni Múzsza, üzd el ezt a gunyolódó sereget, megőrülök!

A verejték végig fut homlokán, oda cseppen eléje a papirosra. Látja a cseppet a mint nő . . . nő csodálatosan, nagyobbodik; már tele a szoba. Csak nő . . . látja miként töri át a szoba falát. Aztán ki, kirent az utcára . . . ott már hatalmas folyam. Az emberek futnak, kiáltanak. A könnyár csak nő még magasabbra. Ni már palotákat dönt le, templomokat sodor el, ágyúkat ragad magával. Ól, fojt és pusztít mindent: anyák jajgatnak, futnak kisdedeikkel; hová? Itt az ár, egy zuppanás és vége. Zugás, kiabálás, sirás, átkok . . . jaj és jaj; parancs, szitok hallatszik: gátat az árnak! gátat! Rá kaczag a szolgáló nép; tengerré lett a könny: elsodort parancsolót és szolgálót. Nő . . . nő elnyeli a tengert, még egy-egy hegytető látszik ki a nagy viágból csak, egy hullámcsepés, mely az égig szökik, aztán egy roppanás . . . és vége . . .!

Ah! isteni Múzsza — sőhajt a lángész — megadtad a sugallatot. Látok: a nyomorultak könnye tengert tenne ki: a nyomorultak könnye az égig veti haragos hullámaikat; nincs hatalom, mi eltapossa.

— Alkotni, alkotni isteni Múzsza ah! . . . egy rapsodiát.

Mire felveszi a tollat, már eltűnik minden látomás, csak az apró gunyolódó villik serege ugrál körülötte . . .

Talán egy dalt teremthetek, egy dalt. Sapho dalaival kelt nagyra, Orpheus fák között, az a másik sánta görög seregetek állított lábra; a nagy Britt is zengett szelidebb lanton s ah! Petőfi szelleme szerelmi dallal szárnyalt a csillogokig.

Gondolkozik. Szeme oda tapad egy könyvre, egy kis könyvre. Láng lövel a zavaros szembe; az értelem fénye.

Előveszi a könyvet, finom hajtású levél perdel ki belőle, kicsit sárga már, a betűi megfakultak, de látszik, hogy finom kéz írta.

A papirból, a finom betűkből egyszerre kiformalódik egy lány. Aranyos haja, ábrándos kék szeme van. Olyan karesu akár egy lilium, olyan finom, mint a lehelet.

Látja a mint megáll előtte, látja az erek futását finom bőre alatt, érzi a lehelletét.

Aztán ránéz nagy kék szemeivel, egy könyvet lát kicsordulni szeméből s hallja a mint zokogó gyöngé hangon mondja: Károly, Károly szegény, beteg vagy.

— Szegény Liza sajnállak — susogja a geni — szerettelek, királynőnek akartalak tenni, de nem voltál méltó hozzám, az óriáshoz. Te csak gyöngé lány voltál. Ah! érdemtelne pazaroltam szellemem csillogó sugarát. Liza, Isten veled, egy hang neked is jut még a lantról, szegény!

gesebb fennakadás nélkül, teljesen kielégítő végrehajtást nyertek.

A folyó évre kivetett utadó összege 91422 forint 08 kr., múlt évről átjött tényleges hátralék 40758 frt 59 kr s így összesen befizetendő volt 132180 frt 67 kr, abból töröltetett 4772 frt 62 kr és így helyesbített tartozás 127408 frt 05 kr, erre befizetett folyó hó 18-ig 71270 frt 22 kr, hátralék maradt 56137 frt 23 kr

Ebből hátralékban van:

a rozsnyói járás	8001 frt 34 kr.
a nagyrócezi járás	10366 » 52 »
a rimaszombati »	8538 » 31 »
a rimaszécsi »	9674 » 52 »
a tornallyai »	14101 » 77 »
Rozsnyó város	884 » 25 »
Jolsva »	299 » 40 »
Nagyrócze »	537 » 03 »
Rimaszombat város	3754 » 09 kiral.

Ezen gyakori szorgalmazás dacára is, még mindig fennálló tetemes hátralék valódi okát azon már általam évek óta következetesen hangsúlyozott körülményben találja, hogy nagyszámú kisközsegeink előjárásai nem felelnek azon törvényszerinti kötelességüknek megfelelni, hogy a vármegyei pótdókat általában idejében behajtsák és a vármegyei pénztárba közvetlenül beszolgáltatassák.

A vármegyei gyűgyalap kiadásának fedezetére ez évben kivetett 12.731 frt 70 kr. pótdóból befolyt eddig 9701 frt 99 kr., hátralékban maradt 3029 frt 71 kr.

A hátralékos pótdó beszolgáltatására nézve a szükséges intézkedést hivatalos hatáskörömben megtettem.

Ezen alap kiadásainak fedezetére a jövő évre szükséges pótdó mennyiségének megállapítására nézve, vármegyei főpénztárnok e tárgybani jelentésének tárgyalásánál kérem az érdemleges intézkedés megtételét.

A katonabeszállásból eredő teher arányosabb megosztása céljából a folyó évre kivetett 1931 frt 49 kr. pótdóból e hó 15-ig befolyt 1462 frt 98 kr., hátralékban maradt 468 frt 51 kr.

A folyó évben megtartott őszi hadgyakorlatok alkalmából vármegyénk területén nagyobb csapatok tartván meg gyakorlataikat s közsegeinkben több ideig nagyobb számú katonaság

... Te is anyám! nem értetek engem, földön száll szellemetek, magasán száll a költő, ő és a csillagok egyek az Istennel

Várjatok, várjatok egy dalt zenek, mi megőrökit.

Nagy papirt vesz elő, finomat, egy rézsát ragaszt rá; így lesz szép, ez nekik megy!

Múza, isteni Múza alkotok, alkotok. Dalt adj szobrot, mint Saphonak, legyen benne tűz, mint Pindárnál, epedés, mint Saphonál, szenvedély, mint a szerelmes olasznál, és magasság, mint a nagy Petőfinél.

Serczeg a toll, kétszer, háromszor végig szánt a fehér mezőn, aztán kúszaltan futnak össze a betűk, egymásba futnak a sorok... ah! üzd el, üzd azokat az apró alakokat, rúlnak a tollamra... nem bírom...

... Igaz a regény, a regény. Meglesz! Egyet a legszebbet Lizának, másikat anyámnak. Először Lizának küldök, ő menyasszonyom. Így, szépen!

Brrr, rengeteg baj, rengeteg időpocsékolás, jönnek ezeken és ezeken gratulálni; nem fogadok senkit! Mégis! Szép Liza, anyám örüljétek, látsátok a szellem ünneplését. Így, így isteni Múza!

Alkotni, alkotni nagyot, nagyot egész a sirig. S aztán? Aztán koporsóba tesznek, meg-sírat egy ország, megkönyez egész világ — S aztán? Aztán szobrot emelnek, szobrot a nemzet fillőreiből, egy nagy szobrot, magasat, végtelent, fel az égig érőt, melynek aljánál emberek sirnak, a megkövesült szellemre pedig az istenek mosolyognak. Egy nagy szobrot, milyent még nem látott világ s meg nem kapott emberi nagyság. S aztán? Aztán élek örökké szellemben és köben, szegény kunyhóban, és palotában, szivben és dalban, idő nem árt, se száz év, se ezer, a szellem halad, utja örök: fegyver le nem rontja, idő meg nem fojtja. Virágot hint a nagy sirjára minden idő, mert nagy ő és örök.

Alkotni, alkotni isteni Múza nagyot, nagyot... örökölt!

A negyedik emeleten így álmodozik a lángész; éjjel-nappal ír, ír és beszél az ő isteni Múzá-jához: Alkotni, alkotni isteni Múza, nagyot, örökölt, szépet alkotni! Reszket a láztól, zavaros szeme bután tekint szét, keresi a világosságot és suttozza: alkotni, alkotni... meglesz isteni Múza, meg!

Ruik László.

lévén elszállásolva, ezen alap kiadása ez évben kivételesen nagyobb összegre fog emelkedni — s így nagyobb mennyiségű pótdó kivetésének szükségessége áll elő

Ez iránt az intézkedést a főpénztárnoki hivatalos jelentés tárgyalása alkalmából tisztelteljesen kérem megtenni.

A szerzett megbízható értesülések alapján őszinte örömmel jelenthetem, hogy a lakosság anyagi helyzete az egész vármegye területén kielégítő.

Inséges állapot bekövetkezésétől vármegyénk egyik vidékén sincs okunk tartani, e tekintetben legalább ez idő szerint — bármi kivételes intézkedés szükségére alapot szolgáltató sem magán, sem hivatalos bejelentés hozzám nem érkezett.

A személy- és vagyonbiztonság ez idő alatt a vármegye területén nagyobb mérvben meg nem zavartatott.

A közegészségi állapot, amennyiben a vörheny és difteritisz sok helyen járványszerűleg lépett fel, kedvezőnek nem mondható.

A hasznos háziállatok egészségi állapota egész a múlt hó közepéig kedvezőnek mondható, mivel egyes betegedési eseteket kivéve, csupán a sertések között lépett fel az orbáncz járványszerűleg. Múlt hó második felében azonban a garamvölgyi közsegekben a szarvasmarhák között a ragályos száj- és körömfájás lépett fel uralgólag. A szükséges óv- és gyógyintézkedések a járás főszolgabírája s a vármegyei állatorvos által teljes erővel foganatba vették.

A vármegyei összes pénztárak és alapok kezelésének rendszerinti vizsgálata általam bizottságilag pontosan teljesítetvén, a kezelés minden pénztárban teljes rendben, a készpénz hiány és felesleg nélkül, a pénztári betétet képező értékpapírosok, takarékpénztári betét-könyvek, kötvények és egyéb értékek teljes rendben és hiány nélküli állapotban találtak.

Az egyes vármegyei közérdekű és fontos ügyek tárgyalása alkalmával előterjesztéseimet a tekintetes vármegyei közgyűlés mindenkor tapasztalt méltányló becses figyelmébe és jóindulatába ajánlva — kiváló tisztelettel maradok Rimaszombatra, 1894. október hó 23-án

Bornemisza László,
alispán.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegye-bizottságunk f. hó 26-án és 27-én tartotta őszi rendes közgyűlését.

A népes közgyűlést Hámos László főispán d. e. 10 órakor megnyitván, a gyűlés első tárgyként felolvasta Lukács Géza főjegyző a lapunk más helyén közölt alispáni jelentést s Török Gyula II-od aljegyző lemondó levelét, melyet a közgyűlés elfogadott, elismerését fejezve ki a lemondó jegyzőnek 3 évi hivataloskodásáért. Az ekként megüritt aljegyzői állásra Hámos László főispán helyettesül Diószeghy Zsigmond, keleméri földbirtokost nevezte ki.

Az alpenztárnoki állásra egyedül pályázó Horváth László helyettes alpenztárnokot a közgyűlés egyhanglag megválasztotta. A megválasztott a tisztí esküt azonnal letette.

A vármegye költségvetése jóváhagyott s elfogadott egyszersmind Kubinyi Géza azon indítványa, hogy egy új hajdu fogadtassék fel, kinek kötelessége lesz a feleket útbaigazítani

A katonaszállásolási pótdó 2%-ban állapított meg; 2% a gyűgyalap-pótdó is; a törvényhatósági utadó pedig 8%, — a kézi napszám díja 1 frt 50 kr., az igás napszámé 3 frt.

Székhelykérdés Nagyobb vitát kellett a »székhelykérdés.« A belügyminiszter tudvalevőleg még július hó 30-án leirt a vármegyehez, hogy miután az igazságügyminiszter fontos törvénykezési tekintetknél fogva ragaszkodik a mai járásbírói székhelyekhez, kívánatosnak látszik, hogy a nyustyai, feledi, jolsvai szolgabírói székhelyek Rimaszombatra, Rimaszécs és Nagy-Róczára helyeztessenek át.

Az e célra kiküldött nagybizottság egyelőre a végleges rendezésig a statusquo megtartását óhajtja, ha azonban a miniszter a helyzetet mégis megváltoztatni kívánja, javasolja, hogy Rimaszombatra székhellyel egy központi szolgabírói hivatal létesíttessék s Tiszolcz székhellyel egy 6-ik főszolgabírói járás kerékkessék ki. — Ezenkívül mindgyék főszolgabírói hivatalhoz még egy szolgabírói állás rendszeresítését kívánja.

A szűkebb bizottság Tiszolcz helyett Nyustyát jelöli meg a 6-ik járás székhelyének.

Az állandó választmány pedig a nagybizottság álláspontját fogadván el, ezt javasolja a közgyűlésnek is.

Ezzel szemben ellenindítványt terjeszt be Máriássy Andor. Ő a közigazgatáshoz fűződő kívánalmak és érdekek kielégítésére a szolgabírói járasok székhelyeinek a járásbírói székhelyekkel egy és ugyanazon központban elhelyezését nemcsak az észlelt bajok orvoslására elegendőnek tartja, hanem azt hiszi, hogy e bajok ez

által még fokoztatnának, mert éppen a múltban tett tapasztalatok tették szükségessé a főszolgabírói hivatalok mai elhelyezését, de nem tartja elegendőnek a 6-ik szolgabírói állás rendszeresítését sem, azért az állandó választmány véleményének mellőzésével indítványozza, hogy intezzen a vármegye indokolt feliratát a belügyminiszterhez, a mostani beosztás meghagyását kérelmezve, de egyúttal kérje fel a minisztert, hogy a megye végleges közigazgatási beosztására vonatkozó elhatározását tartsa függőben mindaddig, míg a jelen közgyűlésből kiküldendő bizottság a megye közigazgatási, területi s minden más érdekét tekintetbe vévő javaslatát e tekintetben a jövő évi első közgyűlésre beterjeszti. E végből egy 20 tagú bizottság kiküldését kéri, mely bizottság több (8) kisebb kiterjedésű szolgabírói kerületeket hozna javaslatba.

Kubinyi Géza az állandó választmány javaslatát fogadja el s Tiszolcz székhelyet kíván Nyustyával szemben.

Gróf Serényi Béla inkább több kisebb kiterjedésű szolgabírói székhelyet kíván kevesebb személyzettel, mint kevesebb nagy járást nagy személyzettel. E rendszert kívánja most, mert ő az államosítást, a végleges rendezést csak a messze jövőben látja.

Szentiványi Árpád számadatokkal mutatja ki, hogy Magyarország egy vármegyéjében sincsenek oly nagy kiterjedésű járasok, mint Gömörben. Ő vagy 12 járást óhajtana, de mivel ez ma keresztül nem vihető, megelégszik az állandó választmány javaslatával.

Márton János azt hiszi, hogy most nem a járasok számának megállapításáról, vagy kikerekítéséről van szó, hanem a miniszter azon rendeletéről, mely a szolgabírói székhelyeket a járásbírói székhelyekre akarja áttenni. Ez ellen van joga a vármegyeinek demonstrálni, s mivel a főispán azt mondotta, hogy a miniszter hajlandó volna egy hatodik járást engedni, csak ennek eléréséről lehet szó, nem pedig 8 járásról, mert azt még csak gondolni sem lehet, hogy Gömört kivételes jótéteményekkel halmozza el a miniszter. Minthogy pedig Gömörmegyének van egy szegényfoltja, melyet minden tisztességes magyar ember pirulva említi, kell, hogy az új szolgabírói székhelyt azon a szegényfolton, Tiszolczon legyen, hogy a nemzetiségi izgatásnak egyszer már vége legyen. Az állandó választmány javaslatát fogadja el.

Bornemisza László alispán is szükségesnek látja 8 járást, mert csak így lehetne, hogy a szolgabíró a községek háztartását szigoruan ellenőrizze, — de a mostani viszonyok között az állandó választmány javaslatát pártolja.

Farkas Ábrahám szökött meg a tárgyhoz s aztán Máriássy Andor élt a zászó jogával.

A közgyűlés az állandó választmány javaslatát fogadta el.

Csáky gróf köszönő levelét egész terjedelmében jegyzőkönyvébe venni határozta a közgyűlés.

A nagy port felvert dobsinai faeladási ügyben egy szűkebb körű bizottságot küldött ki a közgyűlés Török Bálint elnöke alatt, a mely bizottság véleménye alapján a november hó 6-ára összehívott közgyűlés fog határozni ez ügyben.

Csáky gróf vármegyénkhez.

Egész terjedelmében közöljük azt a szép levelet, melyet gróf Csáky Albin volt vallás- és közoktatásügyi miniszter irt vármegyénk közönségéhez azon alkalomból, hogy vármegyénk a miniszteri székből való távozásakor őt üdvözölte. Ime a levél:

Tekintetes vármegyei közönség! F. é. június hó 6-ikán és 7-ikén tartott közgyűléséből hozzám intézett búcsú-iratát legkedvesebb, legbecesebb ereklyém közé helyezem, mert minnek sem tulajdonított annyi súlyt, mint az elfogulatlan szemlélő által utólagosan hozott ítéletnek.

A küzdelem heve, a politikai harcztér esélyei könnyen az érzelem, sőt a szenvedély uralmát idézik elő: rossznak és elvetendőnek találunk valamit a legjobb helyszemben, mi később nyugodt megfontolással másként tünik fel előttünk, — és megfordítva, egyedül helyesnek és kielégítőnek, mi később elhibáztottnak bizonyul. Az az ítélet azonban, melyet a tekintetes vármegyei közönség volt egyes miniszteri működésem felett kimondani, egyrészt mint a küzdőtől tavol állótól eredő, másrészt pedig legáltalában személyemre vonatkozólag mint utólagosan jelentkező — csak a legteljesebb boldogító megnyugvást szüli keblemben. a megnyugvást az iránt, hogy az általam vallott eszmék és elvek a közérületből merítvék és hogy tehát mikor azok szerint jártam el, nem csupán a magam meggyőződését követtem, hanem egyúttal a közérületnek voltam szerencsés kifejezője lenni.

Fogadja ezért a tekintetes vármegyei kö-

zönség legforróbb köszönetemet, valamint azon biztosítást is, hogy miniszterségem megszűnével éppen nem érzem magam feloldottnak azon kötetek alól, amelyek mindnyájunkat a közügy szolgálatára lefoglaltak.

Ki hazafui üdvözléssel vagyok Szepes-Mindszenten, 1894-ik évi szeptember hó 28-án a tekintetes vármegyei közönségnek alázatos szolgálója:

gróf Csáky Albin

Putnok város monographiája

A millenium közege becsületbeli kötelességévé teszi a megyéknek és történeti múlttal bíró városoknak, hogy a lefolyt ezredév rájuk vonatkozó történeti anyagát avatott kezek által feldolgoztassák s a múlt idők képét a jelenkor gyermekei előtt teljes világításba helyezték. Nem csupán a jövőre felhasználható tanulságok teszik kívánatosra a történeti emlékek felkutatását, hanem egyúttal az edes hazaföld szeretete is, amely táplálékának jelentékeny részét éppen a múlt idők eseményeinek kuforrásából veszi.

Határozott mulasztás volna már ily körülmények között azon kész monographikus művek rejtgetése, miket egyes hivatott egyének hosszú évek hangyaszorgalmával összegyűjtöttek és feldolgoztak.

Ilyen hazafui kötelességet vél a gömői ev. ref. egyházmegye lelkészi értekezlete is teljesíteni, midőn egyik elhunyt kiváló tagtársa, néhai Almási Balogh Béla, volt putnoki lelkész, kéziratban hátrahagyott terjedelmes művét: „Putnok város multja s újabb kora 1881-ig” cz. monographikus munkáját, a boldogult író nagy-lelkű özvegye engedelmé és megbízásából ki nyomtatja s a nagy közönség használatába bocsátani kívánja.

A 277 negyedréttől álló munka két részre van osztva, melynek elseje Putnok régi történetét ismerteti 1848-ig kilencz szakaszban és egy függelékben; második része pedig 1848-tól 1881-ig terjed s öt szakaszban adja elő a város történetének monografikus leírását; végül két mellékletben tünteti fel Putnok helyrajzi állapotát 1820. és 1841-ik évekből.

A mű belbecsét illetőleg, mi a magunk részéről tartózkodunk hangzatos dicséretektől, mivel azonban a kiadásra szánt mű már átment a történelmi társulat rostáján is, csupán arra szorítkozunk, hogy a bírálók egyik kiváló jelesének adjuk át a szót, aki így nyilatkozik: „Kétségtelen, hogy e műnek hiányai mellett meglepő előnyei is vannak.” Az egész dolgozat melegen érző lélekről, világos fejről és írói hivatottságról tanuskodik. — Mindenestre sajnálni lehet, hogy írója életében komolyan nem foglalkozott a kiadás gondolatával.

Azt hisszük, hogy e szakértő egyéntől származó pár sor elég ajánló levél a mű belbecse mellett s elég biztositék arra, hogy azt jó lélekkel ajánlhassuk a t. közönség nagybecsű pártfogásába.

Miután a putnoki népbank és egyesek részben hozzájárultak a nyomtatási költségek fedezéséhez, a lelkészi értekezlet azon szerencsés helyzetben van, hogy a jeles művet felette jutányos áron bocsáthatja piacra s egy-egy példány előfizetési árat csak 1 o. e. forintban, illetőleg két koronában szabja meg.

Midőn a lelkészi értekezlet Putnok monographiáját a n. é. közönség meleg pártfogásába ajánlja, egyúttal tisztelettel tudatja, hogy az előfizetési pénzek, illetve megrendelések Csabay Pál lelkész, értekezlet elnökhöz intézendők folvó évi deczemb. végéig, kinek lakhelye A.-Balog, (Gömör-megye), s ki a megrendelendő példányokat február hónapban fogja a t. előfizetőknek megküldeni.

Gyűjtők 10 megrendelt példány után egy tiszteletpéldányt kapnak.

Kelt A.-Balogon, (Gömör-megye), 1894 évi október hó 1-én.

Az értekezlet megbízásából:

Ruszkay Gyula.

Csabay Pál.

lelkész, értekezlet elnök.

H I R E K.

— Török Gyula, megyei II-od aljegyző, megyei társadalmunk egyik legrokonszenvesebb tagja, állásáról lemondott; helyébe Diószeghy Zsigmond, keleméri földbirtokost nevezte ki Hámos László főispán a megejtendő választásig.

— Kodolányi Árpád, kurinci földművesiskolai kertésztanítót a földművelésügyi miniszter a kassai gazdasági tanítézet ideiglenes főkeresztészévé nevezte ki.

— Agárverseny. Az agársz-egylet titkára, gróf Almássy Arhur ur felkért annak közlésére, hogy a rossz időjárás és rossz talajviszonyok következtében az ideai agárverseny november hó

15-ére lett elhalasztva; egyebekben azonban az előző megállapodások az irányadók.

— Halálozás. A rozsnói székeskáptalannak gyásza van. Hoffmann Vendel, pápai praelatus, olvasó-katonok, nógrádi főesperes, életének 80-ik, áldozarságának 57-ik évében f. hó 19-én elhunyt.

— Esküvő. Gocso Emil kövi-i földbirtokos f. hó 23-án esküdött örök hűséget Bazilidesz Ilona urhölgynek, Bazilidesz Gusztáv jolsvai polgármester hájos leányának.

— Káldy Gyula hangversenye tegnap tartott meg, nem nagy de igen előkelő közönség jelenlétében; a program ügyes összeállítása és a darabok remek előadása egészen elragadta a valóban mértő közönséget s tapsvihart majd minden szám után meg-meg ujult. Káldyék fő-lünk Rozsnóra mennek s ma este ott hangversenyeznek.

— Rimaszombati város jövő 1895. évi országos vásárai a következő időben fognak megtartani: Január hó 7. és 8-án, április hó 5. és 6-án, május hó 14. és 15-én, július hó 12. és 13-án, augusztus hó 28. és 29-én október hó 21. és 22-én. Minden vásár első napján marhavásár is tartatik. Ezenkívül minden héten szerdán és szombaton hetivásár, azonkívül szombaton sertésvásár is tartatik.

— A közlő halottak napjára diszes sirkoszorúkat bocsátja a n. é. közönség rendelkezésére Kármán S. könyvkereskedése Rimaszombatban.

— Felhívás a rimaszombati iparos-segéd urakhoz. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterium Rimaszombati városában már évek óta tart fenn az iparos-segédnek részére továbbképző rajzkolát. Ezen iskola eddigelé Tamásfalván, a „Gondúzó” helyiségeiben elhelyezett u. n. Faragó-iskolában talált elhelyezést. Rimaszombati városa, hogy ezen intézetet az iparos-segédnek részére minél jobban hozzáférhetőbbé tegye, azt a főgymnasium rajztermében óhajta elhelyezni. Felhívom és felkérom ennél fogva a helybeli iparos-segédet, főleg a kőműves, ács, asztalos, lakatos és gépészeket, hogy ezen — már a folyó 1894 évi november hó 4-én a jelzett helyen megnyitandó — tanfolyamon minél számosabban résztvenni sziveskedjenek. A tanítás vasárnaponként egy a délelőtti, mint a délutáni órákban eszközöltetik és pedig d. e. 10—12-ig az iparrajz, d. u. 2—4-ig a szabadkézi rajz, irálytan és számtan. A magas miniszterium rendelete értelmében minden beiratkozó fizet 2 frtot, azonfelül rajzszerkekre 5 frtot. Akik magokat az 5, esetleg 6 havi tanfolyam alatt rajzszerkeket ellátják, csakis a 2 frt fizetésére kötelesek, melyből első sorban a rajzszerke elhelyezésére szolgáló szekrény lesz beszerzendő. Kelt Rimaszombati, 1894. évi október hó 22-én. Zachar Gusztáv, az iparisk. felügyelő-bizottság elnöke.

— Országos állatvásár október 25-én. (Városi állatorvos tudósítása) Habár az esős idő miatt oly kicsiny felhajtás történt, hogy az a megelőző vásári létszámnak alig felét tette ki, mégis nagy átlagban élénk üzleti forgalom nyilvánult. Felhajtott: szarvasmarha 1297, ló 986, juh 2130, sertés 640; összesen 5053 darab állat. Legélénkebb forgalom a szarvasmarha-vásárban mutatkozott, hol a Bécs-Szent-Marxi, pozsonyi, bpesti piacokra, főként a jobb minőségű javított ökrök igen keresettek voltak; némely uradalom és gazdaság pedig részint igás, részint növények állatokat vásárolt össze. Lóvásárban a csekély létszám daczára is kicsiny forgalom fejlődött ki, mely jobbadán az olcsóbb és könnyebb igás lovak körére szorítottuk. Juhok között közepes forgalom nyilvánult, jóllehet a jobb minőségű mustra és frübirkák csaknem mindnyájan vevőre találtak. Sertésvásárban a makkoltásra alkalmas 1 éves és másfél éves sülők iránt nyilvánult kereslet; hizó-sertés kevés volt. A forgalom élénk jelleget viselt. Az árakulások tekintve, a kínálat és kereslet viszonya nagy befolyást gyakorolt s a marhavásárban, daczára az általános takarmányhiánynak, némi áremelkedést okozott. Lóvásárban az üzletirányzat lanyha maradt, juhok között a kisebb kínálat folytán is változatlan; sertéseknél pedig némileg csökkenő. — Jegyzettek: uras. igás ökrök I. oszt. 320—340 frt, II. oszt. 240—320; kishirtokosoknak való 160—240 frt. Három éves tinó 150—170 frt páronként. Mustra-ökrök párja 150—300 frt. Fejőstenek drbjá 45—130 frt. Könnyebb igás lovak 180—360 frt; paraszt kocsi-lovak 80—180 frt páronként. Jobb minőségű ürü párja 8—10 frt, soványabb 5 frt 50, 7 frt. Egy éves sülők 22—28 frt; másfél évesek 28—32 frt páronként.

— A miskolci kereskedelmi és iparkamara f. évi október hó 31-én (szerdán) d. u. 3 órakor saját helyiségében (Széchenyi-utca 59. sz. I. em.) közös ülést tart. Napirend: I. Elnöki előterjesztések. II. Irodai jelenések. III. 3302/1894. sz. A

kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur leirata Rimaszombati r. t. város által kért havi állatvásárok engedélyezése tárgyában. IV. 3330—94. sz. Az osztrák-magyar bank miskolci fiókintézetének megkeresése váltóbírálok kijelölése iránt. V. 3413—94. sz. Heves vármegye kir. tanfelügyelőjének átirata a hatvani elemi népiskolánál egy gazdasági irányú ismétlőiskola felállításá iránt. VI. 3471—94. Borsodvármegye alispánjának átirata Kis-Győr község által kért hűsmerés és hús árszabályozás véleményezése tárgyában. VII. A kereskedelmi és iparkamarának 1894. évi költség-előirányzata. VIII. Esetleges indítványok.

— Ungváry László czeplédi jóhirű gyümölcs-faiskolájának mai számunkban megjelent hírdetését t. olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— Előfizetési felhívás „Jubileum-indulóra”, melyet a kolozsvári állami litánitóképző huszonöt éves fennállásának egy év múlva leendő megünneplésére írtam. Ezen magyar stílyú „Jubileum-induló” zongorára két kézre fog megjelenni; ára előfizetőknek: egy korona, nem előfizetőknek: drágább lesz. Hegedűsök éppen úgy játszhatják, akár zongorázók, mert a dallamot a felső sor hiány nélkül tartalmazza. Ugyanezen darab „népzenekearra” is kapható saját letételemben; ára 2 korona. Hogy milyen sikerült zenedarab, nem dicsérem; reményem, majd eléggé fogja ez magát ajánlani s rövid idő alatt általánosan ismert lesz. Rendelők sziveskedjenek teljes címekkel s lakásaikat helyesen leírva s az összeggel nevemre beküldeni. — Gyűjtőknek hat előfizet. után egy tiszteletpéldánnyal szolgálok. Kecskemét, október hó. Kiváló tisztelettel Bordeaux Géza, városi zeneisk. tanár.

A lap tulajdonos megbízottja és felelős szerkesztő:

SZELESS ÖDÖN.

Segéd-szerkesztő: CSERNAY DÁNIEL.

Piaczi árak.

Rimaszombatban 1894. október 26. tartott országos vásáron:

Tisztbuzza forint 5.70—5.80, rozs 4.40—4.50, árpa 6.20—6.30, zab 6.10—6.20, kukorica 7.—, krumpli 2.20—2.50, bab —, —, mmászáknint. — Marhahús 44 kr. Borjuhús 48 kr. Sertéshús 48 kr. kilogrammonként a rkapitányi hivatal.

Rozsnyon 1894. évi október 20-án tartott heti vásáron

Tisztbuzza frt 4.75, rozs 4.10, árpa 3.80, zab 2.40 kukorica 5.20, bab 5.40, kása 9.20 hektoliterenkint Sulván Sándor, rkapitány.

A tornalliai járás főszolgabírájától.

409/kg. 94. sz.

Pályázati hirdetmény.

Gömör-Kishont t. e. vármegye tornalliai járásához tartozó, — elhalálozás folytán megürült — FELSŐ-SZUHAI körjegyzői állásra pályázat hirdettetik.

A választás folyó évi deczember hó 20-ik napjának délelőtti 10 órájára F. Szuha községbe a község házához kitűzetik: a pályázni szándékozók felhivatnak, hogy kelősen felszerelt kérvényeiket folyó évi deczember hó 15-ik napjáig hivatalomhoz adják be.

A körhöz 7 kis község tartozik 3752 lélekkel; egyenes fizetés 454 frt 77 kr, a melékjárulékok 120 frt 04 kr, az összes fizetés tehát 574 frt 81 kr és a szabályrendeletileg megállapított munkadíjak.

Tornallia, 1894. október 6-án.

SZONTAGH ZOLTÁN,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Rimaszécs községben a községi szülésznöki állás elhalálozás folytán megürülvén, ezen állásnak választás utján leendő betöltésére, ezennel pályázat nyitattik. Ennél fogva mindazon oklevéles szülésznök, kik ezen állást elnyerni óhajtják, felhivatnak, hogy erkölcsi viseletüket és képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket az alírolt eljáráshozhoz folyó évi november hó 14-éig annál inkább beadják, mivel a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Javadalmazás:

1. Évi rendes fizetés 60 frt a községi pénztárból.

2. Mindazon szülési eseteknél, melynél a megválasztandó községi bába igénybe vétetik, 2 frt látogatási-díj.

A választás Rimaszécs község közházához 1894. évi november hó 16-ának reggeli 9 órájára tűzött ki.

Kelt Rimaszécs, 1894. október 26-án.

Kellner Pál,
körjegyző.

Sósik János,
bíró.

LÖTKOVICS LIPÓT

== áruháza ==

RIMASZOMBATBAN

ajánlja meglepő, nagy raktárát

őszi és téli cikkekben

leány- és fiu-ruhácskák,

sapkák és kalapokban. Különösen nagy választék

női, leány és gyermek

== felöltőkben. ==

Meglepő olcsó árak mindennemű

czipőkben, kalapokban és

fehérneműekben.

BÉRBEADÓ

1895. évi május hó 1-ső napjától több évre, egy bolthelyiség (nagy és kis szobával) Kossuth-utca, sarokház (Tibély-féle bolt) ehhez tartozólag egy külön szoba (raktárhelyiség) 4 lakószoba, konyha, élelőkamra, pincze és fatartó.

Értesítést ad **KERN ADOLF** Rimaszombatban.

3012 sz.
I. 894.

Árverési hirdetmény.

Gömör megye tekintetes közigazgatási bizottságának 315/erd. 894. számú határozata folytán Czako község volt urbéres közönsége tulajdonát képező s a rimaszombati m. kir. erdőgondnokság által 176 kat. hold terjedelműnek talált s az egész területen 270 drb átlag 70 cm. vastag és 15 m. magas 0/4 részben beteges egyedekből álló 2505 frt értékű erdőterületen lévő faállomány nyilvános árverésen való eladása rendeltetvén el, — ezen árverés megtartására határidőül folyó 1894. évi november 15-ik napja, délelőtt 10 órája Czako község házához kitűzetik.

Árverési feltételek:

1. Kikiáltási ár 2505 forint. — 2. A szóban lévő faállomány az első árverés alkalmával a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fog. — 3. Tartozik vevő a megvásárolt fa árát és pedig az árverés befejezésével egészben Czako község bírójára, mint a czakói volt urbéres megbizottja kezéhez lefizetni. 4. Az árverelőnek tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül az árverést vezető főszolgabíró vagy helyettese kezéhez lefizetni. — 5. Ha vevő az árverési feltételek 3-ik pontjának az árverés befejezésével azonnal eleget nem tenne, befizetett bánatpénze visszatartatik s a volt urbéres közönség javára marad s veszélyére és költségére új árverés kitűzése rendeltetik el. — 6. Vevő köteles a megvásárolt faállományt az árverés napjától számított 6 (hat) hónap alatt letartatni s a letartott famennyiséget ugyanaz idő alatt az erdőterületről elszállíttatni. — 7. Köteles vevő a összes famennyiséget négy szál középminőségű fát (galyastól együtt) a tulajdonos urbéres közönség tulajdonába minden fizetés és a vételárba leendő betudás nélkül átengedni. — 8. Az árverés befejezésével vevő bánatpénze visszatartatik s a vételárba betudatik, míg ellenben a többi árverelőnek bánatpénze az illetők kezébe visszafizettetnek.

Feled, 1894. október 15.

Gróf Almássy Arthúr, szolgabíró.

Nyomatotta kiadó Náray J. A. gyorssaitólán Rimaszombatban.

A tornallyal járás főszolgabírájától.

2940
kih. 94. sz.

Árverési hirdetmény.

»Gömör és Kishont« t. e. vármegye tornallyai járásban fekvő Málé község volt urbéreseinek tulajdonát képező s a hatóságilag jóváhagyott üzemterv alapján készült vázlatrajz b-vel jelölt osztágán lévő összes fáknak és pedig szakértői becslés szerint mintegy 960 m³ 100—120 éves tölgy hagyásfa 40 darab kivételével és 786 m³ 40—45 éves 0/8 részben tölgy és 0/2 részben erdei fenyőfa eladása a földművelésügyi m. kir. miniszteriumnak 3549—94. I.—3. számú rendeletével s illetve a vármegyei közigazgatási bizottság erdészeti albizottságának a f. évi 143. és 554—894. számú határozataival engedélyeztetett.

Midőn e végből a nyilvános árverést a folyó évi november hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára Málé községébe a község házához kitűzöm, az árverési feltételeket az alábbiakban közlöm a venni szándékozókval.

1. A becs, illetve új kikiáltási ár 4263 frt azaz négyezerkétszázhatvanhárom o. é. frtban állapittatik meg.
2. Az árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt fenti összeg 10%-át tartoznak bánatpénzül letenni.
3. A letarolás a folyó év telén s illetve az 1895. év márczius hó 31-ig befejezendő.
4. A kivágott fa az erdőterületről 1895. év aprilis hó 20-ig feltétlenül elszállíttandó; ezen időn túl az erdő területén található összes famennyiség eladó község tulajdona marad minden kötelezettség nélkül.
5. A favágatás és fuvarozás által esetleg megrongálható hátrajelek azonnal kijavitandók.
6. A vételár felerése az árverés befejezte után azonnal, a másik felerése a kifuvározás megkezdése előtt lesz alólírott kezéhez lefizetendő.
7. Az erdőben meghagyandó 40 drb makkfát előzetesen a kezelő m. kir. erdőtiszt fogja kijelölni.

Tornallya, 1894. október 20-án.

Szontagh Zoltán, főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

A serkei közbirtokosság tulajdonát képező Serke községben lévő, az italméresi jog gyakorlására használt

két épület

a hozzátartozó beltelekkel

együtt önkéntes árverés útján eladóvá tétetvén, ezen árverés megtartásának határidejéül f. 1894. évi november hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája Serke község házához kitűzetik, melyre a venni szándékozók tisztelettel meghívattak.

Az árverési feltételek megtekinthetők a község házában Serkén, Fáy Barnabás urnál és a feledi főszolgabírói hivatalnál.

Kossuth József,
t. szolgabíró.